

INDHOLD

Politikernes naive tro på militære midler 2

AMK har i 100 år arbejdet for pacifisme og fred, og imod krigspolitikken. Vi fortsætter!

Retten til militærnægtelse under pres 3

Ukrainske mænd kan ikke længere få asyl, men sendes hjem til fronten uden ret til at nægte.

Tysk skolestrejke mod værnepligt 3

Eleverne organiserer sig selv i modstand mod tvungen tjeneste og forsvarrets rekrutteringskampagner.

Bramsen bygger bro, så freden kan gro 5

Ny fredsbog når ud til både pacifister og den sovende oprustningstilhænger.

Grumme Gaia 6

Vi befinder os i en form for krig mod klimaet, hvor klodens dyr og planteliv forsvinder.

Kom til AMKs 100-års fødselsdag 7

Århus får fredsmøder både lørdag og søndag, med alternativer til al krigens uvæsen.

Logik, at pacifister også er anarkister... 8

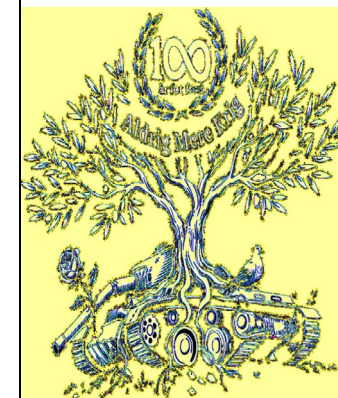
Anarkisme handler faktisk om at organisere samfundet i fredelige fællesskaber, hvor alle er med.

Agitation i Aldrig Mere Krigs barndom 10

Axel Pille, der er medstifter af AMK, fortæller om sit omrejsende arbejde for pacifismen i 1930'erne.

... samt meget andet godt og fredeligt.

Aldrig Mere Krig
100 års fredskamp
fra 17. oktober 1926

Vær med på dagen – i Århus!

POLITIKERNES NAIVE TRO PÅ MILITÆRE MIDLER

Af Tom Vilmer Paamand, formand for AMK

Da AMK fyldte 50 år i 1976, skete det *"i håbet om, at udviklingen i verden må blive sådan, at vi ikke behøver at fejre 100-års jubilæum"*. Samme tanke prægede 90-års dagen: *"et nederlag, at formålet ikke for længst er opfyldt"*.

Begge disse udtalelser peger på det kedelige i, at verdens ledere fortsat naivt satser på krig som konfliktløsning – på trods af at alle erfaringer viser, at krig netop ikke løser konflikter, men som hovedregel blot banker dem ned under gulvtæppet, hvorfra de så betændt ulmer videre i generationer.

Det går jo oftest galt, når beslutningstagerne vil gribe ind i en ulykkelig situation, efter devisen at *nogen må jo gøre noget* – men så **kun kan** finde bomber i værktøjskassen. Underligt at ville bruge *vold til at skabe fred* med, som når folkettinget har sendt danske soldater ud, som så til sidst har måttet forlade lande i værre forfatning, end da de kom ind i dem.

Som et lille lyspunkt var lige netop dette emnet i september ved en **konference** på Christiansborg, under overskriften "En værktøjskasse til fred i en krigstid", arrangeret af FN-forbundet, DIIS, European Institute of Peace og MS. Blandt deltagerne var fredsforskere som Isabel Bramsen og Ole Wæver, samt mange andre notabiliteter fra ind- og udland. Den afsluttende paneldiskussion søgte bud på, hvad der bør *"inkluderes i en ny europæisk fredsværktøjskasse"*.

Små skridt som forhåbentlig kan klæde vore politikere lidt bedre på. Et andet lyspunkt er, at der i år udkom hele tre fine bøger på dansk om pacifisme, henholdsvis af **Isabel Bramsen**, **Majken Jul Sørensen** og **Morten Dige**.

Og **halvdelen** af danskerne vil ikke gå i væbnet kamp for at forsvare landet, viser en meningsmåling, med især kvinder og de yngre generationer i front.

Yderligere har Folketinget afsat **nogle millioner** til *"studier af ikke-militære løsninger på verdens konflikter"*. Bevillingen er reelt minimal, og blegner set i forhold til de fortsat voksende milliardbevillinger, som militæret forgyldes med. Beløbet ligger også langt under AMKs i forvejen bevidst beskedne **forslag**, om at give en øre for hver tikrone brugt på oprustning.

Trods alt lidt opmuntrende, men viser samtidig hvor dybt Danmarks evner til reel fredsskabelse er blevet forsømt – alt må simpelthen genopbygges fra bunden af, før det begynder at kunne skabe resultater. Andet må derfor afprøves samtidigt, som fx at **integrere** konfliktløsning i hele uddannelsessystemet.

Børnehaverne er normalt rigtig gode til det, men metoderne bør indgå naturligt i hverdagen helt op i de videregående uddannelser. I løbet af relativt få år kunne dette give Danmark et løft, hvor også kommende politikere vil være vokset op med, at der er mange andre måder at løse en konflikt på, end gennem rå vold.

AMKs formål er større end "blot" at stoppe krig, for der vil jo fortsat skulle *"arbejdes på at fjerne krigens årsager"*, og disse stikker langt dybere end hvad titulære fredsaftaler kan få løst.

Foreningens kommende jubilæumsdag 17. oktober i Århus vil derfor søge at spejle dette med utraditionelle oplæg, om at udvikle *ikke-konfliktskabende rammer*, om *præventiv tilgivelse*, og om et *socialt kompas for en fredelig fremtid*.

En manifestation af alternativer til al krigens uvæsen, der dagen efter følges op i samarbejdet med den årlige Fredsfestival i Århus. Her bliver der *fokus på den FN-baserede verdensorden* – hvilket jo er helt i AMKs ånd: **Altid fredens vej!**

Fredstanken kan virke skræmmende, for hvordan skal vi så kunne forsvare os. Tænk om beslutningstagerne var bevidste om, at klodens konflikter oftest løses fredeligt, fx som da Østblokkens velbevæbnede kasernestater kollapsede under folkeligt pres. Lignende vellykkede eksempler findes i **stort tal**, men får ringe omtale – og bliver så fortrængt, mens krigen blaffer hårdt ind på lystavlen.

Trusler og oprustning overdøver, at for Danmark er krig som "løsningsmodel" kun omkring 35 år gammel. Før det var nationen verdenskendt for at sende soldater ud med **bløde baretter** på, til at holde stridende parter adskilt for FN.

Verden venter på bedre løsninger til værktøjskassen, og velafprøvede metoder findes. Fagfolkene kender dem, men politikerne har ikke lyttet de sidste årtier. Foreningen Aldrig Mere Krig har i 100 år arbejdet for freden, og presser på for at ændre krigspolitikken. Støt arbejdet for pacifisme, for vi fortsætter! ☯

RETTE TIL MILITÆRNÆGTELSE UNDER PRES

Af Tom Vilmer Paamand

Ukrainske mænd mellem 23 og 60 kan ikke længere få opholdstilladelse i Danmark – med mindre de kan bevise, at de er fritaget for ukrainsk militærtjeneste. Hvilket er umuligt, da lovlig militærnægtelse i Ukraine er suspenderet.

Alligevel vedtog Folketinget **netop**

dette i august, som en skærpelse af særloven for ukrainske flygtninge. Kun Alternativet, Enhedslisten og løsgænger Jacob Harris stemte imod. AMK gjorde en stor indsats for at påpege de **principielle** grunde, som burde have bremset loven. EU har vedtaget noget **tilsvarende**, men Danmark burde have brugt sit retsforbehold til at skubbe positivt til EU, og dermed genskabe lidt af vores tidligere ry som humanitær stormagt – ved at gøre lovforslaget positivt.

Danmark kunne **i stedet** have stillet krav til Ukraine om at genåbne sin nu suspenderede militærnægterordning, og udbygge den med fornuftige vilkår. Kombineret med en udsættelse af alle hjemsendelser af krigsflygtninge, indtil Ukraine lever op til disse humanitære krav. En model, som EU så burde efterligne.

Efter Ruslands angreb på Ukraine, er det AMKs fortsatte fokus i de to lande, at støtte retten til militærnægtelse, samt al aktiv ikkevoldelig modstand mod krigen. Mange hundredtusinder er døde nu, og ifølge den tidligere forsvarsminister Mykhajlo Fedorov er to millioner mænd **eftersøgt** for at have unddraget sig militærtjeneste. Danmark bør tilbyde Ukraine støtte til at udvikle en bedre tilgang til konflikten, med fuldt fokus på diplomati og fredelig konfliktløsning.

Danmark har desværre ikke selv ressourcer til dette, men kan indgå i et nordisk samarbejde med vore naboer, der har **kompetencen**. Det er naivt at tro, at endnu flere soldater kan stoppe denne grusomme krig.

Debatten om dette lovforslag viste desværre også, at vore politikere ved for lidt om militærnægtelse. Dermed kan vedtagelsen være et tegn på, at muligheden for at nægte også i Danmark kan blive indskrænket, så snart tallet stiger. ☹

TV OM DANMARKS DYBESTE HEMMELIGHED

DR-programmet: "En hemmelighed under jorden". Niels-Peder voksede i 1980-erne op i hvad der lignede et almindeligt hus, men huset og hans far dækkede for Danmarks dybeste hemmelighed, den nu nedlagte regeringsbunker under Rold Skov. **Programmet** fortæller bredt om anlæggets historie, og fx om dens **krigsøvelser**, der åbenbart ofte kulminerede i Danmarks accept af, at USA atombombede Danmark for at stoppe en russisk indrykning. ☹

TYSK SKOLESTREJKE MOD VÆRNEPLIGT

Af Deutsche Friedensgesellschaft

Tyske skoleelever går i landsdækkende skolestrejker mod værnepligt. Eleverne organiserer det selv i protest mod den stigende militarisering af deres hverdag, og mod en kommende obligatorisk registrering og lægeundersøgelse.

Den politiske baggrund er konkret: Alle 18-årige modtager nu et spørgeskema fra det tyske forsvar. Mænd skal besvare det, mens det for kvinder er frivilligt. Fra juli 2027 skal mænd født i 2008 gennemgå en obligatorisk lægeundersøgelse. Selve værnepligten er i øjeblikket frivillig. Skulle den tyske regering imidlertid ikke nå sine personalemål, eller den sikkerhedspolitiske situation ændre sig, kan Forbundsdagen vedtage en "behovsbaseret værnepligt" ved lov.

Eleverne går ud med en bred kritik. I deres resolutioner tager de afstand fra værnepligt og andre former for tvungen tjeneste, mod forswarets rekrutteringskampanjer og militær tilstedeværelse på skolerne – samt mod en politik, der efter elevernes opfattelse afsætter stadig større beløb til oprustning, mens der mangler penge til uddannelse og sociale formål.

Frem for alt siger de noget meget enkelt: De ønsker ikke at blive forberedt på at skyde på andre unge mennesker, dræbe dem eller selv dø i en krig. Men hvorfor er det mest de unge selv, der udgør den mest synlige modstand?

Hvor er lærerne, socialarbejderne, pædagoger, professorer, samfundsvidenskabsfolk og fredsforskere? Hvor er lægerne? Hvor er festfolket, som jo også hellere vil danse end marchere? Hvor er alle dem, der professionelt eller privat har med unge mennesker, vold, social sammenhængskraft, sundhed og fremtiden at gøre? Hvor er de egentlig? Hvorfor er de voksne så tavse?

Er det virkelig kun dem, der råber på flere våben, mere militær og mere hårdhed, der stadig giver lyd fra sig? Også eleverne gør det i hvert fald nu. De organiserer sig, formulerer deres interesser og modsiger forestillingen om, at deres fremtid nødvendigvis skal være militær. ☹

**SCHULSTREIK
GEGEN WEHRPFLICHT**

ATTER MØDTE FREDSFOLK FRA HELE NORDEN

Af Martin Mørch, AMK-sekretær

Nordisk Fredsalliance (Nordic Peace Alliance, NPA) blev stiftet i Helsingør for tre år siden som et samarbejde mellem mange og meget forskellige fredsorganisationer i næsten alle nordiske lande – i år udvidet med Færøernes nystartede fredsbevægelse.

Alliancens årlige konference blev afholdt i Norge. Den har været på rundtur i Norden: Finland, eller rettere Ålandsøerne, og Sverige, og i år blev det så Norges tur. Vi afholdt konferencen fra den 31. juli til den 2. august på "Hardangerakademiet for fred, udvikling og miljø" i Jondal i nærheden af Bergen. Akademiet har i mange år været et center for udveksling og udvikling. Det blev stiftet af fredsforskeren Johan Galtung, og drives fortsat videre i hans ånd.

I år faldt vores årsmøde og konference sammen med akademiets eget årlige fredssymposium. Det betød bl.a. at der var en del deltagere fra Norge, som ikke først og fremmest var kommet for vores årsmøde. Det gjorde at vi, sammen med deltagerne fra de øvrige lande, havde mulighed for at møde oplægsholdere vi ellers ikke ville have mødt, og at få mange gode samtaler og udveksling af erfaringer med hvordan fredsarbejdet gribes an rundt i Norden.

Inden årsmødet benyttede vi selv anledningen til at tage helt op nord for Lofoten. Deroppe griber staten og NATO "fredsarbejdet" noget anderledes an. Som en del af den generelle militarisering af det nordlige Norge, er der en pænt stor militærflughavn på Andøya, og et testcenter for raketopsendelse. Også Bodø er et militært hot spot, og Tromsø er forberedt for amerikanske atomubåde. Så selvom der var midnatssol deroppe, var det alligevel en positiv kontrast at komme til det regnfulde Hardanger ved Bergen.

Konferencens oplæg fokuserede meget på hvordan man kunne leve sammen på trods af konflikt og interessemodsatninger. Her blev især EUs rolle og forholdet til Mellemøsten behandlet. Mulighederne for afspænding og atomtruslen i Arktis. Forholdet til Rusland. Her igen, afspænding og fælles sikkerhed, og at se hinanden som venner frem for som fjender.

Under hele konferencen blev der udvekslet erfaringer, både i gruppearbejder og de uformelle snakke. Vi skulle så endelig beslutte, om vi skulle holde møde i Danmark til næste år. Der blev luftet forskellige muligheder for hvordan det kunne gribes an. Det bliver nu op til koordinationsgruppen at finde et forslag til. Alt i alt en fin tur, som nordmænd ville have udtrykt det. ☺

AMKs PLAKATMAND

På Bornholms og Middelfarts folkemøder blev AMKs *plakatmand* mødt med glade smil og fredstegn, når han delte AMKs nye *Nægterkort* ud – også hos militæret, hvor denne rare chefsergent stillede op til foto.

Han og andre overraskede officerer fik at vide, at de faktisk havde bundet sig *indtil pensionen*, og altid kunne genindkalles til militærtjeneste igen, selv hvis de havde skiftet til at arbejde udenfor Forsvaret. De ville tjekke kontrakterne – altid rart at sprede fredelig viden :).

På Bornholm optrådte Arne Würgler og Anne Marie Helger med flot pacifistiske budskaber, og plakatmandens skilt blev hyldet fra scenen. Det blev til hundredvis af gode møder i menneskemylderet, med korte eller lange samtaler. Både fra de ivrigt fredslystne, og de skeptiske. Selv når det var mest på tværs, ønsker folk jo fred, det er blot vejen, der er lidt uenighed om. .tom

Foto: Mette Rolan-Kjærsgaard

EN REGERING FOR OMKOSTNINGSEFFEKTIV KAMPKRAFT...

Danmarks nye regering ønsker "*storskala industriel produktion af omkostnings-effektiv militær kampkraft*", står der i [regeringsgrundlaget](#). Bag kampkraften står i mandat-rækkefølge Socialdemokratiet, SF, Moderaterne og Radikale Venstre, med støtte fra Enhedslisten og Alternativet.

Naturligvis står der en masse andet, projektet er oversolgt på løfter om gratis tandlæge og billigere mad. Men "*den russiske trussel mod Europa og en samtidig usikkerhed fra amerikansk side*" gør, at den "*vigtigste – og mest hastende – udfordring*" er at "*sikre en markant styrkelse af den nationale og europæiske forsvarsevne*". Hvor pengene til alt dette skal findes, er ikke præsenteret.

Samarbejdet på forsvarsområdet i EU skal "*accelereret*" for at "*indfri EUs målsætning om forsvarsparathed inden 2030*". Såkaldte "*barrierer for dansk forsvarsindustri*" skal fjernes, og der skal etableres et "*systematisk samarbejde mellem Forsvaret og det danske forsknings- og innovationssystem*" - altså endnu mere militarisering af universiteterne.

Planen er også endnu flere "*værnepligtige, mobiliseringsstyrker og frivillige i hjemmeværn og reserven*", for at opnå en "*hurtig reaktionsevne med indsatsklare styrker*". Oprustning på endnu vigtigere områder, som fx "*diplomati*" og "*afspænding*", bliver slet ikke nævnt. .tom

BRAMSEN BYGGER BRO, SÅ FREDEN KAN GRO

Af Pil Elisa Bindslev, aktivt medlem af AMK

Med sans for at favne det brede, formår Isabel Bramsen i ”Fredens logik” at nå ud til pacifisten såvel som den sovende oprustningstilhænger.

Fredsforskning, som våben imod militariseringen af vores samfund, giver håb og grobund for Freden som Vej, og ikke kun som et utopisk mål. Pacifismens stempel som naivisme opløses gennem Bramsens letlæste og alligevel nuancerede rejse igenem ægte fredsforhandlinger i brændpunkter, analysering af konfliktens dynamikker og ikkevold som effektivt middel.

Hun udforsker dialog og tilnærmelser i mødet med ”fjenden” – og det mod det kræver, samt giver konkrete forslag til hvordan fredsmægling vil kunne lykkes i aktuelle konflikter. Alt sammen krydret og understøttet af beretninger fra virkelige hændelser.

Bogen er gennemvævet af personlige fortællinger, hvorved det analytiske og teoretiske levendegøres, og når ud til den almene samfundstro læser, og måske lægger an til en spire i militariserede hjerner. Sproget er ganske sobert og svært at angribe for kritikere, som fx brugen af ordet ”oprustningsretorik”, frem for det mere skarpe ”krigspropaganda”, og hvor soberheden måske kan ses som en styrke, der i stedet for at skræmme væk, fastholder læseren til sidste sætning.

For fredsaktivisten, kan det sobre og fraværet af (åbenlyst) statskritisk indhold, betragtes som en svaghed, men frem for alt kan ”Fredens logik” bygge bro imellem det idealistisk-pacifistiske landskab, og den desværre mere talrige politisk-realistiske front, der tror på oprustning som bedste løsning. Bogen arbejder i området herimellem, og kan være en vigtig brobygger.

Pacifistiske sjæle bliver nærret af kærlige og medmenneskelige værdier, der får særlig plads i den sidste afrundende del af bogen, efter en mere fagligt funderet beskrivelse af krigens og fredens mekanismer, og et historisk og lidt rørende blik på fredsbevægelsernes spæde begyndelse.

Derfor en varm anbefaling af ”Fredens logik” som en vigtig og tung mursten til fredens bygningsværk, og med håb om at flere mennesker vil strømme til og nære en voksende fredsbevægelse. ☺

Isabel Bramsen: ”Fredens logik – I verden og hverdagen”. People's Press 200 sider.

MAN HAR ALTID EN KROP, DER KAN STÅ I VEJEN

”... I vestafrikansk kultur er det en kraftfuld forbandelse for mænd, hvis en ældre kvinde blotter sig for dem bevidst. Truslen om at smide tøjet, hvis mændene forsøgte at forlade forhandlingslokalet virkede. Kvindebevægelsen og de mandlige forhandlere indgik et forlig om at nå en fredsaftale indenfor to uger.

Hvis ikke forhandlerne levede op til det, truede kvinderne med at komme tilbage i hobetal. Med andre ord brugte kvinderne det, de havde til rådighed, og det man på sin vis altid har til rådighed, så længe man er i live: kroppen. [...]

Selv når man hverken har penge, magt eller våben, har man en krop, der kan stå i vejen eller på anden vis sættes i spil for at skabe forandring. Efter fredsaftalen blev underskrevet, hjalp kvinderne endda med at afvæbne de militante unge mænd, fordi mange stolede mere på kvindebevægelsen end på FN. [...]

Den liberianske kvindebevægelse viste, at fred ikke blot er noget, der underskrives mellem præsidenter og generaler. ...” ☺

Citat fra Isabel Bramsens nye bog. Find også hendes podcast: ”Besat af fred”.

ET RUSSISK FREDSPARTI!

I juli blev det russiske fredsparti Jabloko godkendt for [opstilling](#) til parlamentet, men Højesteret udelukkede det desværre straks igen.

Jabloko går som det eneste ind for øjeblikkelig våbenhvile med Ukraine, hvilket staten anser for ekstremistisk, fordi dette går imod ”*befrielsen af territorier besat af det neonazistiske regime*”.

Jabloko har nok kunnet eksistere, men dets mest aktive medlemmer er løbende [blevet fængslet](#) i årevis, og pt fik selv lederen en dom på 11 år, som er anket. Partiet har eksisteret i små 30 år, og har under 20.000 medlemmer. Det har tidligere stillet op til regionale valg og fik der kun få procent af stemmerne, men dog nok til at få indvalgt enkeltmedlemmer lokalt. Partiet er overvejende provestligt socialt-liberalt. Her er lidt fra dets politik, der er både fredsorienteret og revolutionært:

– *Et øjeblikkeligt ophør af våbenkapløbet, afkald på krigspropaganda, militarisering, trusler og intimidering i udenrigspolitikken. Vores land har brug for dybe og omfattende politiske reformer, der sigter mod at bevæge det fra et autoritært magtsystem til et reelt retfærdigt og barmhjertigt, fuldgældigt lokalt styre. Overgangen fra autoritært regime til et demokratisk skal være fredeligt, ikkevoldeligt og gennemføres på en lovlige, forfatningsmæssig måde.* .tom

GRUMME GAIA

Af Hanne Petersen, WILPF-DKs forretningsudvalg

Hvorfor titlen? Den er en inspiration fra den franske sociolog Bruno Latours bog, som på dansk hedder "Ansigt til ansigt med Gaia: Otte forelæsninger om det nye klimatiske regime". Latour holdt disse forelæsninger på Edinburgh Universitet i 2013 i en forelæsningsrække, der handlede om 'naturlig religion'.

Den udkom i dansk oversættelse i 2025, og jeg læste den selv i begyndelsen af dette år. Det, der især fangede mig – og slog mig under læsningen, var at Latour i bogen opfatter det, at FNs Klimapanel i 2007 (sammen med Al Gore) fik Nobels Fredspris som udtryk for, at vi befinder os i en krigstilstand med Jorden.

Han siger det endnu tydeligere i *Politiken* i 2019: "Vi befinder os i en form for krig. Det er ikke en åben krig, men klimabalancen er forværret, dyr og planteliv forsvinder og blandt ofrene er mennesker uden for den vestlige verden".

Han taler også om et komplot for at skjule klimakrisen: "Det er ikke et komplot af mænd, som konspirerer bag lukkede døre", men "et organiseret forsøg fra de superrige, på at tale krisen ned eller helt ignorere den for at kunne fortsætte udbytningen af jorden nogle år endnu".

Det er en beskrivelse, som jeg føler mig mere og mere overbevist af – og denne sommer viser igen, hvordan det er en form for krig, der skærpes. Den tilstand vi befinder os i i dag, er en kombination af 'gammeldags' territoriale krige oftest mellem stater, som i Ukraine, Gaza og flere andre steder i verden, med en krig som Latour mener vi fører imod Jorden – eller Gaia.

Gaia forstås i bogen på to måder: Som den græske Moder Jord, *Gaia* eller *Ge* som betyder *jord*. Gaia genfindes i alle sammensætninger med *geo*: *geografi*, *geologi*, *geopolitik* fx. Men Gaia refererer også til Gaia-hypotesen. Det er James Lovelocks og mikrobiologen Lynn Margulis ca. 50 år gamle tese, om at Jorden fungerer som en enkelt selvregulerende organisme. En tese, der er omtvistet, men som Latour skriver, er det ikke første gang vi oplever omtvistede teser. Galilei (1564-1642) var en af flere, der forfægtede tesen om at jorden ikke er universets centrum. (Den katolske kirke anerkendte det først i 1992).

Hvad betyder det, at vi er i krig med Jorden/Gaia? Og hvad er konsekvenserne, hvis vi også accepterer Latours opfattelse af, at Jorden/Gaia er både grum og handlekraftig og på forskellige måder slår tilbage? Det forekommer mig, at vi

Ill: Merete Killewich

mærker det tydeligere og tydeligere i dette århundrede. Jeg tror, at det bl.a. betyder, at vi må tænke anderledes om krige – når de føres på forskellige fronter og også ganske forskellige måder. Og at vi nok også må tænke anderledes og mere flerdimensionelt om fred.

Latour gør også opmærksom på, at de gammeldags territoriale krige får hurtig og meget storpolitisk, økonomisk og juridisk opmærksomhed. Vi sætter masser af kræfter og penge ind på disse krige, som vi jo oplever det nu. Men i forhold til krigen imod Jorden, er verdens magthavere meget mere 'besindige' og afventende – for ikke at sige afvisende overfor at sætte ind og handle.

DEN FEMTE SEPTEMBER VAR DET IGEN FLAGDAG

Af Martin Mørch, AMK-sekretær

Tiden til at sætte fokus på alle, der har arbejdet for fred og for at mindske krigens ofre. Alle de nødhjælpsarbejdere fra Læger uden Grænser og andre, der har risikeret deres liv for at hjælpe mennesker under krige og katastrofer, alle de journalister der har risikeret – eller mistet livet – for at vise hvordan krige ser ud, når man står midt i dem.

Alle der som fredsvagter verden over – også med livet som indsats, har brugt sig selv som vidner og skjolde i konflikt. Og endelig de mange unge, som ikke vil slå andre mennesker ihjel, og derfor nægter at tage til fronten. Men det er også tiden at sætte flaget på halv, til minde om de mange ofre, både dem i uniform og dem i civil.

De mange familier der har mistet sønner og fædre ved fronten, de mange almindelige mennesker der "bare" er en del af krigens omkostninger. De mange kvinder, der er blev udsat for noget af det værste våben, nemlig voldtægt. De får skader på sind og legeme, som de bærer med sig resten af livet. Så der er grunde til både at hejse flaget for dem, der risikerer livet for at arbejde for fred, og for at sænke det på halvt, til minde om dem der er ofre for krige.

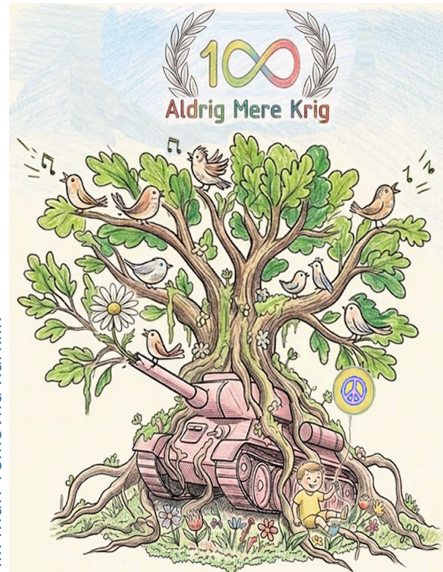
PRÆSTER SKAL PÅ KURSUS I MILITÆRE MASSEGRAVE

Feltpræster skal fra næste år undervise alle landets sognepræster i at håndtere et større antal dræbte, til et muligt scenarie med 10-20 faldne om dagen.

Sognepræst Peter Kristian Friis fra Flintholm Kirke er skeptisk over at blive en del af Forsvarets generelle oprustning.: "Jeg synes ikke, at kirken skal opmuntre unge til at gå i krig, og jeg mener ikke, at kristendommen skal spændes for en krigsmaskine". Præsten er aktiv i "Kirkefolk for fred", der arbejder for fred og retfærdighed ud fra kristne værdier i samarbejde mellem organisationer som Betlehems Venner og KFUM & KFUK.

KOM TIL AMKs 100-ÅRS FØDSELS DAG 17. OKTOBER I ÅRHUS!

Ill: Mari Tomovna Karklin

Fødselsdagen afholdes på selve datoen i [Folkehuset Trøjborg](#), hvor der bliver fredsmøder hele weekenden, se nederst. Det bliver værd at rejse til, netværke i, få nye venner i, og blive inspireret af.

Lad dette blive en manifestation af alternativerne til al krigens uvæsen. Fødselsdagen vil fokusere på det livgivende i den spraglede fredsdrom, som er essens og drivkraft bag al effektiv krigsmodstand.

Mødet byder på interessante talere med uventede perspektiver, til at klæde os godt på til de næste 100 år. Desuden oplæg om tiden med atommarcherne, en skuespiller optræder om pacifisme mm. Læs mere, og bestil aftensmad på [AldrigMereKrig.dk/100](#)

☉ Drøm om småsamfund i ikke-konfliktskabende rammer

Sten Møller tør leve sine drømme ud, i halmhuse, økologiske Friland og nu Grobunds iværksætter. Når idealister går sammen for at kunne skabe en fælles verden, skal der rigtig gode rammer til for at hverdagen fungerer i årene frem.

☉ Præventiv tilgivelse, også til Ku Klux Klan-typerne

Jacob Holdt har rejst i et stadig mere splittet USA, i alt fra slumkvarterer til rigmandsghettoer – samt i Århus & Omegn. Han bestræber sig på at møde alle med åbenhed i en ikke-voldelig kommunikation, også de umiddelbart besværlige.

☉ Pacifister er vel også anarkister, eller hvad?

Fredsforsker Majken Jul Sørensen anser dette for logik, med anarkismen som socialt kompas for en fredelig fremtid. Mød hende i dialog med lektor Seb Doubinsky ud fra sin nye bog: "Political Imagination: Pacifism Today and the Anarchist Future".

Arrangementet er fra klokken 12:30-19:30. Alle er velkomne. Gratis adgang – donationer er velkomne: MobilePay #128443. Angående overnatning, så anbefaler vi [Danhostel Aarhus City](#), der ligger små tyve minutter væk. ☺

ÅRHUS FREDSFESTIVAL DEN 18. OKTOBER

Århus mod Krig og Terror har næste dag samme sted fokus på den FN-baserede verdensorden, med oplæg af Tine Rosengren Pejstrup fra DIIS og Ole Olsen fra FN-Forbundet, samt fredsaktivist Carsten Andersen. Pro Pace-koret synger og andre gode fredsindslag. [Læs mere på AldrigMereKrig.dk/det_sker](#)

Aldrig Mere Krig fylder 100 år!

Vær med til Jubilæumsdagen

17. oktober i Aarhus

12:30 – Dørene åbnes. Boder, kaffe og boller mm

13:00 – Fællessang og velkomst ved Aldrig Mere Krigs bestyrelse

13:25 – Drøm om småsamfund i ikke-konfliktskabende rammer

☉ **Steen Møller (Halmhuse, Friland, Grobund mm)**

14:15 – Gadekoret synger fredssange

14:25 – Pause, og mød meninger ved bordene, ved bestyrelsen & Omegn

14:40 – Kampen mod a-våben blev til mange bevægelser og NGO'er, ved Steffen Larsen

15:00 – Fælles fredsbevægelser med musik til

15:15 – Præventiv tilgivelse, også til Ku Klux Klan-typerne

☉ **Jacob Holdt (Amerikanske Billeder mm)**

16:05 – Pause, efterfulgt af Fællessang

16:15 – Hilsner: War Resisters' International, ved tidligere WRI-formand Jørgen Johansen mfl

16:30 – Mød meninger ved bordene, ved bestyrelsen & Omegn

17:00 – Dramatisering om pacifisme, ved Lau Støvelbæk/Sandra T. Buch fra Scenekunstskolen

17:15 – Pacifister er vel også anarkister, eller hvad?

☉ **Majken Jul Sørensen med lektor Seb Doubinsky om Majkens bog: "Political Imagination"**

18:00 – Opsamling på dagen

18:30 – Fællesspisning

Alle er velkomne i Folkehuset Trøjborg. Gratis adgang. Donation: MobilePay #128443.

Udstilling om tiden med atommarcher. Salg af AMK-sweatshirts og historiske fredsplakater.

Kom også dagen efter til Århus Fredsfestival den 18. oktober sammesteds.

Læs mere på [AldrigMereKrig.dk/100](#)

LOGIK, AT PACIFISTER OGSÅ ER ANARKISTER...

Af Majken Jul Sørensen, fredsforsker

Majken har bygget videre på sin *tidligere bog* om pacifisme. Her følger et uddrag, der lige som sin forgænger er en fiktiv dialog med en skeptiker:

Majken: Tankerne om, hvordan man kan erstatte militæret med et ikkevoldeligt forsvar, har eksisteret i et århundrede, ofte under betegnelsen ”civilbaseret forsvar”. Nogle forfattere har forestillet sig det civilbaserede forsvar som en erstatning for militæret, der skulle tjene det samme formål, nemlig at forsvare et bestemt område mod invasion. Inden for området civilbaseret forsvar er der blevet lagt betydelige kræfter i at forsøge at overtale regeringerne til at inddrage disse aspekter i deres forsvarsplaner. Jeg må sige, at regeringernes interesse i bedste fald har været halvhjertet.

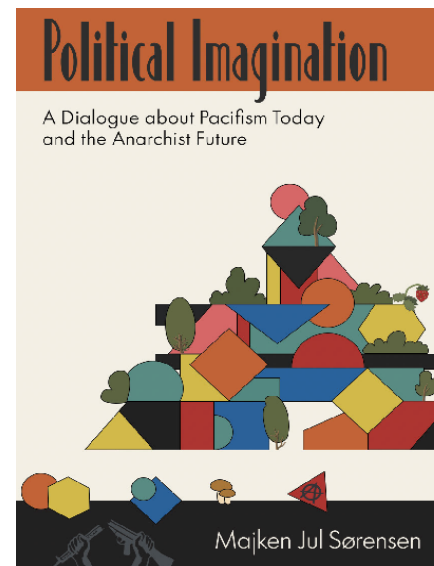
En undtagelse er Litauen, hvor forsvarsministeren, efter at have læst Gene Sharps bog *Civilian-Based Defense*, sagde: ”Jeg vil hellere have denne bog end atombomben”. I Litauen har der også været en *vis indsats* for at formidle information om ikkevoldelige reaktioner på invasion til den brede offentlighed. Andre forfattere har anvendt et andet begreb i denne sammenhæng, nemlig ”ikkevoldeligt forsvar” eller ”socialt forsvar”. De fokuserer som regel også mindre på et territorium og mere på, hvordan man kan forsvare samfund, værdier og livsformer – deraf udtrykket ”social”. [...]

Skeptikeren: Hvorfor er det, at så få stater har vist interesse for, hvordan man kan forsvare sig uden våben? Er det, fordi de er bange for, at folk, der forstår ikkevoldelig direkte aktion, måske vil bruge den mod deres egne regeringer?

Majken: Jeg tror, du har helt ret der. Nogle stater har vist interesse for et civilt baseret forsvar, og der findes en omfattende litteratur om hybridforsvar, som forsøger at kombinere militære og ubevæbnede taktikker. Ikke desto mindre er staten som institution efter min mening ikke rigtig forenelig med en ikkevoldelig kamp. Det, der er nødvendigt for at gennemføre et socialt forsvar og ikkevoldelig kamp, ligger langt tættere på selvorganisering på lokalsamfundsniveau, end på *top-down* instrukser fra en regering.

Jeg tvivler oprigtigt på, at nogen som helst regering vil tage initiativet til virkelig at forberede sin befolkning på socialt forsvar og tilbyde den nødvendige træning. Derfor er det os, de såkaldte almindelige borgere, der må gå forrest i forberedelserne til en ubevæbnet modstand.

I øjeblikket siger politikere og militærledere over hele Europa, at de europæiske stater skal påtage sig et større ansvar for deres egen sikkerhed, og at militærdugifterne skal øges betydeligt. I dette klima kan det være fristende for enhver der arbejder for fred, at fokusere energien på hvordan de europæiske NATO-stater bør afvæbne sig, og løsrive sig fra USA, så Rusland umuligt kan

opfatte resten af Europa som en trussel. Dette kunne være en god anledning til at tale om mulighederne for endelig at afvikle NATO, og i stedet planlægge et civilt baseret forsvar. Jeg går ind for alt dette, men jeg er også temmelig sikker på, at den umiddelbare reaktion fra fredsbevægelsen vil være at kræve, at staten tager føringen og organiserer en obligatorisk tjeneste og uddannelse i ikkevold.

Skeptikeren: Og det er du uenig i?

Majken: Det er en blindgyde at tro, at staten skal have dette ansvar. Efter min mening bør sådan en uddannelse komme fra græsrodsinitiativer under medlemmernes demokratiske kontrol, som f.eks.

Nonviolent Peace Force, Peace Brigades International [...] Vi har ikke brug for statens indblanding for at få noget lignende op at stå, og udvide det betydeligt. Jeg tror ikke på en obligatorisk statstjeneste, uanset hvor ikkevoldelig den hævder at være. Folk, der kaster sig ud i at kæmpe for en statsdrevet tjeneste, glemmer hvor tæt staten er forbundet med militarisme og krig.

Skeptikeren: Tror du ikke, at stater kunne afmilitarisere sig fuldstændigt?

Majken: I teorien kunne man måske forestille sig et scenario med afmilitariserede stater. Tidligere har mange stater gennemført reformer efter pres fra sociale bevægelser, for eksempel når det gjaldt spørgsmål som slaveri, kvinders rettigheder og tortur. Jeg udelukker ikke muligheden, men jeg tror ikke det er sandsynligt, at stater nogensinde vil blive virkelig demilitariserede.

Der sker noget katastrofalt, når man koncentrerer så stor magt på så få hænder, som man gør, når man danner stater. Selv om de bedste repræsentative demokratier forsøger at skabe et system indbyrdes kontrol og balance mellem statens forskellige grene, er stater meget voldelige institutioner. Jeg taler ikke kun om, hvordan militæret udgør en trussel mod mennesker i andre lande, eller hvordan migranter og ikke-statsborgere behandles, men om, hvordan staterne er afhængige af truslen om vold over for deres egne borgere. [...]

Skeptikeren: Forstår jeg det rigtigt, hvis jeg tror du argumenterer for, at vi ikke har brug for stater?

Majken: Ja, du har helt ret. Den form for pacifisme, jeg går ind for, kaldes anarko-pacifisme, hvor præfikset ”anarko” stammer fra anarkismen.

Skeptikeren: Hvordan i alverden kan en person, der kalder sig pacifist, finde

det foreneligt med det kaos og den vold, som anarkismen er kendt for?

Majken: Det er en af de mest almindelige misforståelser omkring anarkismens politiske filosofi – at forbinde den med kaos og vold. Anarkisme handler faktisk om at organisere samfundet på en sådan måde, at mennesker kan leve i fredelige fællesskaber, hvor alle er med til at træffe beslutninger om de spørgsmål, der påvirker deres egne liv. For at opnå det stræber anarkister efter at undgå magtkoncentration, og de afviser staten og lignende institutioner.

Skeptikeren: Nu tror jeg, du er gået helt over gevind. Lige da jeg var ved at blive overbevist om nogle af dine ideer om pacifisme og ikkevold, lyder du som en galning! Hvordan kan vi nogensinde få fredelige samfund, hvis vi ikke har stater, der kan gribe ind, når folk gør onde ting, som f.eks. at dræbe hinanden?

Majken: Lad mig forklare lidt mere om anarkismen, så tror jeg at det vil give mening. Det er en udfordring at få folk til at forstå, hvad pacifisme handler om, men det er ren leg i forhold til at tale om anarkisme, så vi må tage det skridt for skridt. Anarkisme er den mest misforståede politiske filosofi, jeg nogensinde er stødt på, og det tog mig årtier at indse, at jeg faktisk var anarkist. Derefter gik der endnu et par år, før jeg turde sige det offentligt, netop på grund af alle de misforståelser, du nævner nu.

For mig er anarkisme en måde at organisere samfundet på, som ikke er forenelig med vold. Jeg er klar over, at nogle anarkister historisk set har betragtet vold som en nødvendighed – men det er kun muligt, hvis man ser bort fra et af de mest grundlæggende aspekter ved anarkismen: respekten for andres ret til selvbestemmelse. Faktisk er det eneste logiske resultat for en anarkist at være pacifist, ligesom det eneste logiske for en pacifist er at være anarkist. Denne kombination kaldes anarko-pacifisme, og den har en lang historie.

Skeptikeren: Det lyder som den største modsigelse, jeg nogensinde har hørt. Men jeg lytter! [...]

Majken: De anarkister, der tror på vold, har kapret begrebet, og som vi allerede har diskuteret, forbindes anarkisme meget ofte med kaos og vold. Da jeg som teenager læste om forskellige politiske ideologier, kan jeg ikke huske at have læst noget om anarko-pacifisme. Hver gang jeg stødte på anarkisme, begyndte det med Bakunin og voldelig revolution, og da jeg var så skeptisk over for krig og vold, tiltalte den filosofi mig aldrig.

Selvom jeg nu indser, at jeg allerede kendte et par anarko-pacifister, da jeg var ung, talte de aldrig højt om deres anarkistiske overbevisninger. Eller i hvert fald ikke højt nok til, at den anarkistiske del af det gjorde noget særligt indtryk på mig. Måske var jeg bare ikke klar til at tage springet før nu. [...]

Uddraget er forkortet og oversat – bogen vil snart udkomme også på dansk.

Læs mere om bogen her: AldrigMereKrig.dk/PoliticallyImagination

AMKs BLAD ER SYV ÅR YNGRE

Det var først i 1933, at det lykkedes for lærer Otto Mathiasen at få skabt månedsbladet *Pacifisten*, som i nogle årtier frem blev redigeret og ekspederet af Otto og hans kone Ella.

Derpå gik AMK sammen med norske *Folkereisning mot Krig* frem til 1970, om bladet IKKEVOLD. Da dette samarbejde ophørte, fortsatte AMK med et dansk blad af samme titel fra 1971-2003. Dette havde først binavnet "*Tidsskrift for revolutionær pacifisme*", og så "*Forum for revolutionær ikkevoldskamp*", for endelig helt at droppe binavne.

Undervejs har bladet også samarbejdet tæt med Kvindefredsligaen, og en tid ligget i dvale, inden det genopstod i sin nuværende form fra 2007.

VÆRNEPLIGT? NEJ TAK!

... står der på Instagram-siden for projektet Ungdommen Mod Værnepligt: "Følg med for viden om den nye værnepligt og den generelle oprustning af samfundet, gode modargumenter og kontakt til ligesindede unge. Ungdommen skal ikke sendes i graven for olie, gas eller guld til milliardærer.

Vi afviser forestillingen om, at heroisme består i at føre krig mod andre folk. Vores solidaritet ligger hos arbejdere og unge i andre lande – ikke hos NATOs generaler, våbenindustrien og imperialistiske regeringer. Når unge ikke længere vil dø i krig, fremstilles det som et moralsk svigt frem for som et politisk standpunkt. Vi siger derfor klart nej til:

Militær oprustning og krigsforberedelser. Værnepligt og falske ligestillingsargumenter. Krigspropaganda og militarisering af alle elementer af samfundet, heriblandt og især vores uddannelsesinstitutioner. Vi opfordrer unge landet over til: Kamp mod værnepligten! Rejs kravet om fred, hvor du kan! Mist ikke modet, organiser dig!"

Find det på [instagram.com/vaernepligtnejtak](https://www.instagram.com/vaernepligtnejtak)

AGITATION I ALDRIG MERE KRIGS BARNDOM

Af Axel Pille, medstifter af AMK, forfatter og journalist

Skrevet til AMKs 50-årsdag, om 1930ernes gadearbejde – tilrettet og forkortet. For mit eget vedkommende kom det som noget ganske naturligt at deltage i agitationen. Jeg fik fremstillet en serie lysbilleder efter Ernst Friedrichs *”Krieg dem Kriege”*, og holdt med dem som trækplaster foredrag landet over.

Lysbillederne var fotografier fra den Første Verdenskrig. Et sandt rædselskabinet, så uhyggelige, at der var tilhørere som ikke kunne tåle at se dem. Kvindernes Fredsliga udsendte ligefrem en advarsel, fordi nogle var besvimet.

Tidligt fandt man på ved sessionerne at uddele løbesedler med opfordringer til at nægte. I Horsens var man så uheldig at komme til en bogtrykker, som var formand for Forsvarsbrødrene og *”kun havde militaristisk sværte på valserne”*.

Nå, den energiske formand Anna Mogensen fandt en anden bogtrykker, og da sedlerne blev læst med stor interesse af de sessionspligtige, gik sessionschefen straks amok, og anmeldte hende for *”oprør mod statsmagten”*, og Arbejderpartiets trykkeri for overtrædelse af en gammel lov som forbød *”trykning af skrifter, hvis indhold truer statsmagten”*. Hun hørte ikke mere om sagen.

En lignende episode fandt sted i København, hvor sessionen holdtes i den gamle stalddgård ved Frederiksholms Kanal. Her vovede en uddeler sig ind i gården. En betjent konfiskerede seddelbundet med motiveringen: *”Militæret ønsker ingen konkurrence”*, og førte ham ind i sessionslokalet, hvor han smed sedlerne på chefens bord. Oberstløjtnanten pegede på en sætning: *”Sessionen er indgangsporten til Hærens morderskole”*, og sagde: *”Det der kan De jo blive tiltalt for”*. Uddeleren svarede: *”Ja tak, jeg vil være Dem taknemmelig for, om De vil få det spørgsmål afklaret”*. Det ville sessionschefen ikke.

Det var naturligvis irriterende for de militære sessionsherrer at skulle behandle militærnægtere. Helst ville man jo straffe alle med den langvarige *civiltjeneste*, men for mange militærnægtere ville jo heller ikke se godt ud, så hellere kassere nogle af dem. Der blev mange, som kom hjem med en ”hjertefejl” fra sessionerne. En af disse ville ikke på Korporalsskole. Da han forlangt sig overført til civiltjeneste, blev han indkaldt til session igen. Og hvor sørgeligt! Han, som for nogle måneder siden var stærk nok til at blive befalingsmand, havde nu pådraget sig en hjertefejl så slem, at han end ikke kunne bruges i civiltjenesten.

I en årrække var der en del unge, som nægtede at møde på session. De blev idømt bøder og fængsel. Flere af dem sultestrejkede i fængslerne, og *presse-omtalen* af deres sager vakte stor interesse og diskussioner landet over.

Da den første blev tvangsfordret, arrangeredes der et protestmøde, som havde samlet stor tilslutning. Stemningen var høj, og da det rygtedes, at statsminister Stauning var i byen, blev der med høje råb rejst krav om et protesttog. Den

senere borgmester Bernhardt Jensen og lærer Otto Mathiasen fik dog talt gemytterne så meget til ro, at der i stedet for blev sendt en delegation afsted. Med Mathiasen som formand fik den foretræde hos statsministeren. Stauning forsikrede, at tvangsfordringen ikke var med hans gode vilje.

Senere svarede justitsministeren, at heller ikke han billigede det. At så andre nægttere i andre byer alligevel blev tvangsfordret, måtte vel så skyldes skrapere politimestre. Når der et eller andet sted i landet holdtes militærmanøvre, og især når der sluttedes af med en kongelig inspektion, var der gode betingelser for uddeling af løbesedler. I Nordsjælland havde en ung mand før majestætens ankomst vovet sig hen til den gård, hvor kongen skulle modtages, og havde sat en plakate op på en mur.

På tilbagevejen blev han råbt an af nogle ældre jensere i vejgrøften. De læste, og: *”Den er fin med dig, vil du bare smække en på her!”* og så blev den fremrakte bøssekolbe forsynet med en plakate med overskriften: Aldrig Mere Krig. Da *inspektionen* var til ende, lå der ud over marken masser af reklamer for et konservativt dagblad, men meget få af AMKs sedler. Disse var taget med hjem for at blive læst og vist frem.

På hjemvejen måtte en bil med uddelere køre langsomt forbi nogle militære køretøjer, og lejligheden blev benyttet til at søge de sidste løbesedler og flyveskrifter afsat. Soldaterne greb efter dem og blev ved at råbe på flere. Lidt efter tudede et par militærbiler lige bag os. I ugevis havde militæret ligget og fyret træpropper af mod en indbildt fjende, men nu havde man endelig fundet fjenden: Mennesker, som kørte rundt med et stort *”Aldrig Mere Krig”* bag på bilen, og havde frækhed nok til at uddele antimilitaristiske skrifter til soldaterne. En oberstløjtnant snakkede om, at flyveskriftet var ulovligt. Vi mente, at han burde læse det først, før han kunne udtale sig. Det var en penibel situation for hr. officeren, måske var der i teksten slet ikke noget at hænges os op på. Så blev det pludselig sagt, at vi havde kørt for hurtigt. Hvordan man vidste det? Jo, de havde en motorsagkyndig med. Men hvem denne herre var, kunne vi ikke få at vide. Oberstløjtnanten kiggede sig omkring, det var nok bedst at komme bort. Med et løfte om *”Nu bliver De meldt til politiet”* satte han sig ind i sin bil – men politiet hørte vi naturligvis aldrig fra.

MIG OG FREDEN

Af Martin Mørch, AMK-sekretær

Fredsarbejde var et en mine tidligste politiske engagementer. Jeg er koldkrigsbarn, så som barn hørte vi både historierne om Anden Verdenskrig og Besættelsen, og senere om Den Kolde Krig med truslen fra Sovjetunionen.

Krigen var stadig så tæt på, at det fyldte vores lege, hvor vi legede tyskere og frihedskæmpere. Senere er synet på Danmarks rolle blevet mere nuanceret. Måske banalt, men et nuanceret syn på krige og hvilke roller de forskellige parter spiller, er et godt udgangspunkt for at forstå og lære af det i fremtidig konflikt.

Under den Kolde Krig blev der tegnet et noget entydigt billede af Den Røde Fare. Det var med til at stigmatisere og mistænkeliggøre mange fredskræfter, uanset hvad deres politiske holdninger var i øvrigt. Det var bagtæppet for mit tidligste engagement i fredsarbejdet.

Det nybrud, der senere blev til ”Ungdomsoprøret” og dets mange nye bevægelser, begyndte for mig med Kampagnen mod Atomvåben.

Jeg var med i den seneste del, men det var både en bevægelse mod atomvåben og for fred, og samtidig et kulturelt nybrud, en identitetsmarkør ville man nok kalde det i dag. Med USAs krig mod Vietnam blev spørgsmålet om fred og eventuel støtte til væbnet forsvar et dilemma for mange i fredsbevægelserne. Det var svært på afstand at kæmpe mod en besættelsesmagt. Mit eget bidrag var at deltage i underskriftsindsamlingen mod USAs bombardementer af Hanoi. I mange år derefter gik mit engagement for en fredeligere og måske bedre verden, gennem et bredere politisk engagement.

De senere år har jeg igen især fokuseret på arbejdet mod krig og hvordan man undgår at interesse modsætninger udvikler sig til egentlige krige. Her er det min holdning, at der ikke er noget som kan retfærdiggøre at man sender fortrinsvis unge mennesker ud for at slå andre ihjel. Det er sjældent dem, der beslutter det, der selv løber nogen risiko. Konsekvenserne af krig, både menneskelige, moralske, sociale og materielle, kan ikke forsvares.

Ud over det meningsløse i krige, ligger der også det i det, at alle mennesker - efter mit syn - er forbundne, så når man slår et andet menneske ihjel, dør der noget i en selv. Det er noget af min baggrund for at være aktiv i det pacifistiske arbejde, vi laver i Aldrig Mere Krig. ☺

EN BEDRE FYLDT FREDSKALENDER

AMK har altid haft en kalender på sin hjemmeside, men har hidtil mest fortalt om vores kommende arrangementer via foreningens Facebook-side. Fra i år er hjemmesidens kalender nu også fuldt opdateret, så det er mere overskueligt.

AMKs kalender bringer kun arrangementer, hvor foreningens egne folk er involveret og dermed nemme at møde. Arrangementer fra andre fredsgrupper og lignende kan findes på Fredssamarbejdets side – hvor vores egne også står.

Hvis du lokalt har fået AMK med som arrangør på et fredsarrangement, eller blot kender til et lokalt initiativ, så hjælp med til at få det annonceret overalt! ☺

Overskrifter fra dette års AMK-kalender

- Åbent bestyrelsesmøde i AMK, 18. januar i Århus
- Mød fredsforsker Isabel Bramsen, 21. februar i København
- Ny fredsgruppe på Djurs, 3. marts i Rønne
- Stop krigen mod Iran, 10. marts i Århus
- AMKs årsmøde 2026, 18. april i Århus
- AMK-workshops på fredsfestival, 8. maj i Ulfborg
- "Peace Please" fredsevent, 24. maj på Samsø
- "Drones for Peace" protest, 3-4. juni ved Odense
- AMK er til Folkemøde, 11-13. juni på Bornholm
- Imod militariseringen af Århus Lufthavn, 27. juni
- Tag til nordisk fredskonference, 31. juli-2. august i Norge
- Protest mod våbenmessen, 19-20. august i Herning
- AMK til værnepligtsdebat, 21. august på Folkemøde Møen
- AMK på Klimafolkemødet, 27-29. august i Middelfart
- Fredsmøde i sognegården, 1. september i Ebeltoft
- AMKs 100-års fødselsdag, 17. oktober i Århus
- Fredsfestival, 18. oktober i Århus
- Hør om ny pacifismebog, 27. oktober i Århus

HØR OM NY PACIFISMEBOG DEN 27. OKTOBER

Morten Dige har skrevet bogen "Når freden står for skud", og ham kan du høre fortælle om pacifisme i Århus på Folkestedet klokken 16.00–17.45 i lokale 0.3.

Hvornår – hvis nogensinde – er det moralsk forsvarligt at gå i krig, og findes der realistiske alternativer til militær magt. Morten Dige, der er lektor i filosofi, sætter fokus på grundlæggende etiske og politiske dilemmaer omkring krig, fred, pacifisme og selvforsvar. Arrangeret af FN-forbundet, med AMK mfl som medarrangører – og bogen anmeldes i næste nummer af bladet. ☺

MANGE SØDE DYT IMOD VÅBENMESSE

I en rundkørsel i Herning stod en lille skov af fredsbannere i august, i en protest mod statens gigantiske våbenmesse. Et klart flertal dyttede pænt til hilsen i forbifarten. Det var i de dage, hvor international våbenindustri samledes her, for Danmark er blevet et interessant marked for våbenhandlere, som vil have del i de mange hundrede milliarder som spildes på Forsvaret.

Udover at vi stod fredsvagt, var der også velbesøgt fredsmøde inde i byen. En eftermiddag og aften med oplæg, debat og musik om krig og fred, hvor AMK talte om våbenindustrien, militariseringen og mulige alternativer. ☺

VELBESØGT ÅRSMØDE

Foreningens årsmøde havde flot fremmøde, og de mange deltagere blandede sig godt i beslutningerne. Mødet besluttede at tilføje et foreslået binavn, så "Altid Fredens Vej" nu vil blive brugt i mange sammenhænge, alene eller sammen med AMK-navnet. Fx indgår det nu i bladets forside.

Forslagene til ny arbejdsplan for den kommende periode var i høj grad præget af, at foreningen fylder 100 år til oktober, hvilket deltagerne gav mange gode bud på hvordan kunne fejres. Men der kom også forslag til andet, som gadeteater og kreative zoom-møder med fx diskussionstræning.

Blandt jubilæumsønskerne ligger også en digitalisering af AMKs gamle fredsblade, så hvis en læser har mod på dette, kan foreningen levere både bladsamlingen og udstyret til at indscanne, som er ret simpelt at betjene.

Valget bød ikke på nogen overraskelser. Pil Bindslev, der bl.a. passer AMKs Facebook-side, blev ny førstesuppleant. ☺

BANK: Arbejdernes Landsbank

Reg.nr 5396 Konto.nr 0309139

Giro: 71 [0000 eller medlemsnr] 80237278

MobilePay: 128443 [skriv medlemsnr]

Besøg vore websteder:

AldrigMereKrig.dk

Facebook.com/aldrigmerekrig

samt FRED.dk

Dit medlemsnummer samt seneste indbetaling står i postlabel eller email.

AMKs formand og redaktør

Tom Vilmer Paamand, Klemstrupvej 5,

8550 Ryomgård. Telefon: 5051 0328

E-mail: Tom@AldrigMereKrig.dk

AMKs landskontor og kasserer

Hermod Folke Hansen, Bøgelundsvej

22, 6920 Videbæk. Telefon: 2062 3163

E-mail: info@AldrigMereKrig.dk

Foreningen Aldrig Mere Krigs hovedbestyrelse

Dorte Lykke Holm, Strandbakkevej 9, 8305 Samsø

mail: dorte@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 6076 9167

Hermod Folke Hansen, Bøgelundsvej 22, 6920 Videbæk

mail: hermod@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 2062 3163

Martin Mørch, Kirke Alle 46st.th., 7800 Skive

mail: martin@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 2940 7887

Jens Poulsen, Syrenvej 2, 5500 Middelfart

mail: jens@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 2588 4331

Tom Vilmer Paamand, Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård

mail: tom@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 5051 0328

<http://www.fred.dk/>

Suppleanter

Pil Elisa Bindslev, Østervej 14, Ulbølle, 5762 Vester Skerninge

mail: pil@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 6136 3027

Hanna Lindstrøm, Vroldgade 12, Vrold, 8660 Skanderborg

mail: hanna@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 2042 9651

Jens Peter Madsen, Vandmøllevej 6, Davinde, 5220 Odense SØ

mail: jenspeter@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 5046 0247

Gustav Sieg Sørensen, Grønnegade 7, 2tv, 7800 Skive

mail: gustav@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 5172 4673

Stephan Schneeberger, CF Richs Vej 105A 6tv, 2000 Frederiksberg

mail: stephan@aldrigmerekrig.dk

Tlf.: 5016 9317

Aldrig Mere Krigs nyhedsbreve udsendes tre gange om året til foreningens medlemmer. Bemærk, at i PDF-form er artiklernes blåfarvede ord [aktive links](#) til flere oplysninger.

Ansvarshavende redaktør: Tom Vilmer Paamand. Kortere tekster uden afsender er skrevet af redaktøren. Redaktionen modtager gerne forslag til stof fra medlemmer og andre. Artikler, henvisninger og links i bladet, inklusive redaktørens, kan have indhold, der afviger fra foreningen Aldrig Mere Krigs holdninger – men er interessante at kende.

Giv gerne bladet videre. Genbrug af teksterne helst efter aftale og med kildeangivelse.

Returadresse: Aldrig Mere Krig, Bøgelundsvej 22, 6920 Videbæk

Bliv medlem af AMK Støt freden – Knæk et gevær med os Der er brug for pacifistiske synspunkter mere end nogensinde. Vi har brug for dig. Vi har brug for at blive flere.			
Vi arbejder på at finde alternativer til oprustning og på at udvikle forsvarsformer, der bygger på ikkevold. Aldrig Mere Krig er ikke knyttet til noget parti eller nogen religiøs forening.	☐ Oplysning om Aldrig Mere Krig Inkluderet i medlemskab er en fredelig velkomstgave	Enkeltperson Kr. 225 Par Kr. 300 Student mm. Kr. 150 Pensionist Kr. 150 Civil værnepligt Kr. 150	
Navn _____ Adresse _____ Tlf. _____ E-mail _____			
At være pacifist er en livsholdning. Aldrig Mere Krig blev startet i 1926 og er i dag en af landets ældste fredsorganisationer. – derfor er AMK en gammel forening, der ikke kun kører på enkelte mærkesager. – det er livet det drejer sig om, og den ”sag” forældes ikke. Fred er en menneskeret. Krig er en forbrydelse mod menneskeheden. Konflikter bør altid løses med fredelige midler. <i>Læs principprogram og vedtægter:</i> AldrigMereKrig.dk/sider/vedtaegt.htm – se også Facebook.com/aldrigmerekrieg			